

Naam _____
 Klas _____
 Datum _____

*Ruimte voor schoolstempel
 en paraaf docent*

3B Voeding vogel en hoender

WETEN

- De leerling weet wat volièrevogels en hoenders eten.
- De leerling weet waarvoor koolhydraten zijn.
- De leerling weet wat gemengd voer is.
- De leerling weet welke zaden in volièrevoer/kippenvoer zitten.
- De leerling kan zaden herkennen.

DOEN

- verschillende voersoorten beschrijven
- (beknopte) voerkaart maken
- samenwerken in groepen

NODIG

- Kooi en volière encyclopedie
- Zaden.
- Zadenkaart.
- Lijm
- karton

TIJD

- Duur les: 2 uren (90 minuten)
- 10 minuten bespreken opdracht
 - 30 minuten lezen opdracht en maken zelftoets
 - 35 minuten praktijkopdracht
 - 15 minuten nabespreking

TIPS

- er zijn maar een beperkt aantal encyclopedieën: werk dus in groepjes samen

A. Theorie

Volièrevogels

Het hoofdvoedsel van de meeste (volièr) vogels bestaat uit zaden. Van deze zaden eten ze alleen maar het binnenste op, de rest blijft liggen. Over het algemeen is er voor iedere vogelsoort wel een bepaalde mix van zaden. Sommige eigenaren maken hun eigen samenstelling van deze zaden.

De meeste zaden bevatten voor het grootste deel koolhydraten, deze zorgen voor voldoende energie. Verder zitten er in zaden vetten en eiwitten.

Vogels hebben ook vetten nodig als energiebron. Alleen duurt het wat langer voordat een vogel de vetten heeft omgezet in energie. Alle vetten die de vogel teveel heeft worden opgeslagen onder de huid. Een vogel heeft een klein vetlaagje nodig onder zijn huid. Het beschermt namelijk tegen de kou in de winter.

Sommige vogels houden van groente en fruit, er is echter een gevaar aan groente en fruit. Het bestaat voor een groot deel uit water. Let er dus op dat je groente en fruit geeft in beperkte mate. Ze moeten niet het hoofdbestanddeel vormen van de voeding.

Verder is het belangrijk dat het voer van goede kwaliteit is. Het mag dus niet beschimmeld zijn. Haal dus ook alle beschimmelde voer uit de kooi.

In de winter hebben vogels meer voeding nodig, omdat het dan wat kouder is. Het is ook belangrijk dat je in de winter zorgt voor wat extra licht in de volièr. Dit omdat het eerder donker wordt en vogels dus gemiddeld minder tijd hebben om het voedsel tot zich te nemen. Het aanlaten van een lampje en dit op vaste tijdstippen uit te schakelen is vaak al voldoende.

afbeelding 1: Turquoise parkiet

Volièrevogels hebben naast koolhydraten en vetten behoefte aan eiwitten. Deze eiwitten zitten vooral in meelwormen, buffalowormen, fruitvliegjes en ei(meel).

Al deze producten zijn te koop in een dierenwinkel, maar je kunt ze eventueel ook zelf bereiden.

De hoeveelheid voer is sterk gerelateerd aan het gewicht van de vogel. Een zebra vinkje met een gewicht van 15 gram, heeft geen 60 gram voer nodig!!!! Maar slechts enkele grammen voer.

Volièrevogels hebben verder grit nodig om stevige eieren te maken en iedere dag vers water.

Hoenders

Kippen zijn alleseters en kunnen goed bepalen wat ze lekker vinden en niet. Als kippen een vrije uitloop hebben dan eten ze zowel zaden en bessen als insecten, wormpjes, slakjes en groenvoer. Over het algemeen weten de dieren goed wat ze wel en niet willen en kunnen eten.

Als kippen worden gehouden in een ren, dan moeten de kippen een uitgebalanceerde voeding krijgen. Dit betekent dat de juiste voeding gegeven moet worden, maar ook de kwaliteit van de voeding moet goed zijn.

Het is aan te bevelen, indien de voersnelheid laag is, de kippenkorrels/meel afgesloten te bewaren. Dit kun je doen in een ton in een koele en droge ruimte. Laat de voerton nooit openstaan want dan komt er vaak ongedierte op af. Ze vervuilen het voer door hun ontlasting, waardoor de kippen het voer niet meer zullen eten.

Kant en klaar kippenvoer is er in korrel en meelvorm. Beide hebben dezelfde grondstoffen, alleen is het voordeel van meel dat de kippen iets meer moeite moeten doen voor hun eten. Hierdoor hebben de kippen wat extra beweging, dit voorkomt vervetting (te dik worden).

Kippenmeel kun je droog voeren of aanmaken met water. Als je besluit het voer met water aan te maken, let er dan op dat het voer niet te lang blijft liggen. Dan wordt het namelijk zuur.

Een voordeel van kippenkorrel is dat de kippen niet alleen de lekkerste stukjes opeten, maar juist alles.

Gemengd graan bevat meestal; tarwe,gerst,maïs en haver. Soms aangevuld met zonnebloempitten. Het is echter géén basisvoer. De kippen worden hier vaak te dik van.

Wel kun je broedse kippen gemengd graan geven, hierdoor word de ontlasting wat “vaster” waardoor de eieren van de broedse kip minder vervuilen.

De hoeveelheid voer is afhankelijk van de grootte van de kippen. Gemiddeld eet een kip 30 tot 100 gram voer per dag. Beschikken de kippen over een vrije uitloop dan is beperkt voeren het advies. De kippen zullen namelijk een heel groot deel van hun voeding buiten verzamelen. Je kunt ze dan het beste 's avonds in het nachthok nog wat korrel geven.

Voor opgroeiende kippen zijn er verschillende soorten opfokmeel. Deze zijn bestemd voor jonge kuikens en de voeders volgen elkaar op totdat de kippen toe zijn aan gewone korrel.

afbeelding 2: gemengd graan.

Kippen hebben behoefte aan groenvoer, let er wel op dat dit niet bespoten is met bestrijdingsmiddelen. Het beste kun je het dus zelf groenvoer kweken.

Geschikt groenvoer: bessen, sla, broccoli, wortel, kruiden zoals weegbree, vogelmuur, gras, paardenbloem, fruit.

Verder is het belangrijk dat kippen beschikken over dierlijk eiwit, grit en maagkiesel. Dierlijk eiwit zit in regenwormen of meelwormen of maden. Geef dit als extraatje, kippen worden snel te dik van deze lekkernij.

Grit is nodig voor het aanmaken van de eischaal. Grit wordt gemaakt van schelpen. Maagkiesel is echter nog scherper dan grit, het bevordert het spijsverteringsstelsel van de kippen. Het dient als het ware als maalsteen van de kip.

B. Zelftoets

1. Welk deel van de zaden worden opgegeten, en wat gebeurt er met het restproduct?

2. Waarom hebben volièrevogels en hoenders in de winter meer voeding nodig?

3. Welke voedingsstoffen zitten er voornamelijk in zaden?

4. Wat kan een nadeel voor volièrevogels zijn, als zij te veel groenvoer eten?

5. Waarom is het raadzaam om in de winter een lampje op gezette tijden in en uit te schakelen?

6. Welke functie heeft grit?

7. Wat is de functie van maagkiesel?

8. In welke “producten” zit dierlijk eiwit?

9. Hoe noemt men het voer voor jonge kuikens?

10. Waarom is gemengd graan geen goed basisvoer?

C. Praktijkopdrachten.

In groepjes van 3 tot 4 leerlingen maak je de volgende opdrachten.

1. Je krijgt per groepje 5 verschillende soorten voer. Schrijf hieronder de naam van het voer op en voor welke (volière) vogel het voer bestemd is.

Naam voer:	Bestemd voor:
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

2. In de vorige opdracht heb je de naam van het voer gegeven. Beschrijf bij deze opdracht alle zaden/vruchten die je herkent in het voer. Hulpmiddel hierbij zijn de zakjes met verschillende zaden/vruchten.

Naam voer:	Zaden en vruchten:
1.	
2.	
3.	
4.	

5.	
----	--

3. voerkaart maken.

Je weet nu precies welke 5 soorten voer je hebt gekregen. Nu ga je alle soorten opplakken. Hiervoor ontvang je van de docent een stevig karton. Je maakt de opdracht als volgt.

- plak in de vijf openstaande vlakjes het voer. Ieder soort apart.
- Noteer boven het voer, de naam van het voer.
- Schrijf op voor welke soort vogel dit voer bestemd is. Zie opdracht 1
- Schrijf op welke zaden/vruchten in het voer aanwezig zijn. Zie opdracht 2.
- Zoek in de encyclopedie op hoeveel gram voer een vogel hiervan mag eten.
- Voeg de voerkaart toe aan je praktijkklapper.

Tip: plak met je hele groepje samen hetzelfde voer op. Dit om vermenging te voorkomen.

1. Naam voersoort: _____

Bestemd voor: _____

Het voer bevat de volgende zaden/vruchten:

Hoeveel gram voer per vogelsoort:			
Naam vogelsoort:		Hoeveel gram voer:	
Naam vogelsoort:		Hoeveel gram voer:	
Naam vogelsoort:		Hoeveel gram voer:	
Naam vogelsoort:		Hoeveel gram voer:	

2. Naam voersoort: _____

Bestemd voor: _____

Het voer bevat de volgende zaden/vruchten:

Hoeveel gram voer per vogelsoort:			
Naam vogelsoort:		Hoeveel gram voer:	
Naam vogelsoort:		Hoeveel gram voer:	
Naam vogelsoort:		Hoeveel gram voer:	
Naam vogelsoort:		Hoeveel gram voer:	

3. Naam voersoort: _____

Bestemd voor: _____

Het voer bevat de volgende zaden/vruchten:

Hoeveel gram voer per vogelsoort:			
Naam vogelsoort:		Hoeveel gram voer:	
Naam vogelsoort:		Hoeveel gram voer:	
Naam vogelsoort:		Hoeveel gram voer:	
Naam vogelsoort:		Hoeveel gram voer:	

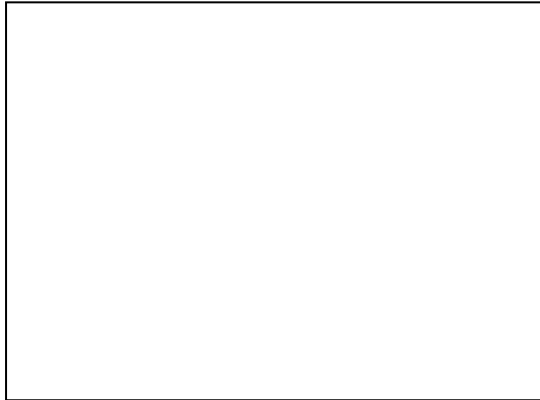
4. Naam voersoort: _____

Bestemd voor: _____

Het voer bevat de volgende zaden/vruchten:

Hoeveel gram voer per vogelsoort:			
Naam vogelsoort:		Hoeveel gram voer:	
Naam vogelsoort:		Hoeveel gram voer:	
Naam vogelsoort:		Hoeveel gram voer:	
Naam vogelsoort:		Hoeveel gram voer:	

5. Naam voersoort: _____

Bestemd voor: _____

Het voer bevat de volgende zaden/vruchten:

Hoeveel gram voer per vogelsoort:			
Naam vogelsoort:		Hoeveel gram voer:	
Naam vogelsoort:		Hoeveel gram voer:	
Naam vogelsoort:		Hoeveel gram voer:	
Naam vogelsoort:		Hoeveel gram voer:	

Beoordeling door leerling

1. *Wat heb ik gedaan?*

2. *Wat ging goed?*

3. *Wat kon beter?*

4. *Hoe pak ik het de volgende keer aan?*

Feedback van de docent

(zelf invullen)

Wat ging goed:

Tips: